

FETS JUBIADEC

Núm. 42
Juny-setembre 2026

FESTIVITAT DE TOTS SANTS I EL DIA DE DIFUNTS

Per Albert Orriols

Les festes (31 d'Octubre 1 i 2 de Novembre)

Aquests dies, seguint la tradició, som en el moment de l'any en el qual s'interrelacionen els dos mons: el dels vius i el dels morts.

Segons el costumari, totes les celebracions provenen d'elements i ritus anteriors al cristianisme. Des de sempre i en totes les cultures han existit uns dies durant els quals es recorda als morts, per altra banda la tardor sempre ha estat vista com un període de canvi del cicle vital.

La festa ens arriba en un moment on la natura sembla morir, un cop passat l'estiu i a l'inici de la tardor.

Una mica d'Història.- Tal i com hem dit la festa té arrels pre-

cristianes (com la majoria de festes que ens han arribat fins als nostres dies). Es creu que Tots Sants procedeix, en concret, d'una festa cèltica anomenada *Samhain* que es feia per venerar els morts. Els pobles celtas tenien una forta tradició de veneració dels difunts. Dividien l'any en dos grans períodes: el temps clar (a partir de l'1 de Maig) i

el temps fosc (a partir de l'1 de Novembre).

El primer es referia a l'època de primavera i estiu en el qual el sol es pon cada vegada més lentament i hi ha més llum i calor. El segon període es referia a la tardor i l'hivern durant els quals comença el fred i els dies s'escurcen cada cop més. Els dies *Samhain* eren els que separaven aquestes dues meitats i obrien

un període d'obscuritat, possibilitant que les portes de l'altre món restessin obertes i facilitant el contacte dels morts amb els vius

En aquesta època de l'any les terres semblen esmorteïdes, ja ha passat la collita i la verema. Els camps estan "morts", (igual que els difunts), esperant de nou la vida de la primavera.

Cristianització de la festa

El Panteó de Roma, temple pagà que va fer construir Marc Agripa, estava dedicat a tots els Deus dels romans. El Papa Bonifaci IV el va fer consagrar a la verge Maria i a tots els màrtirs, a principis del segle VII. Posteriorment, al segle IX, va ser el Papa Gregori IV el que va designar el dia 1 de novembre per a la celebració d'aquesta festa i va ordenar, al mateix temps, que es considerés una de les festes principals de l'any litúrgic. Pels volts de l'any 1000 es va afegir a aquesta festa la dels fidels difunts, que encara es conserva.

El nexa d'unió entre les tradicions celtes i el cristianisme, està en el fet que s'instaurà el dia 1 de Novembre com a conseqüència dels precs dels bisbes de les Gàl·lies. Els cultes funeraris celtes tenien una gran importància social a l'entorn d'aquells monestirs i així l'abat de Cluny volia fusionar les velles tradicions amb les pràctiques cristianes.

Una primera reflexió

S'ha de dir que l'explicació que faig ara d'aquestes festes és la tradicional que es feia fa temps. Actualment aquestes dues festivitats s'han barrejat i la gent visita els cementiris normalment el dia 1 de Novembre que, al ser festiu, possibilita més aquesta visita. Però veiem que diu la tradició...

El 31 d'Octubre és la vigília de Tots Sants.

Antigament durant la nit del 31 d'Octubre es tocaven les campanes per recordar els difunts. Els campaners i els familiars passaven moltes hores deserts i menjaven

aliments energètics i fàcils de conservar, com les castanyes, els moniatos i el vi.

La incorporació del Halloween

El nom prové de la frase "All Hallow's Eve" vol dir : vigília de Tots Sants. Festa tradicional dels països de parla anglesa (Regne Unit i Irlanda) que va passar als Estats Units. Es una festa per tal de recordar els morts. Invita a la disfressa (màscara, bruixes, vampirs..) i és molt apreciada per la canalla. Els nens corren pels carrers i les cases amb l'aventura del "trick or treat" (broma o regal)...

Aquesta tradició també té l'origen en el *Samhain*, del qual ja n'hem parlat.

El dia de Tots Sants la tradició el divideix en: matí i tarda.

De fet el dia de Tots Sants pel matí és un dia per recordar a tots els Sants, és una festa dedicada als vius. A partir de les 2 de la tarda (segons la tradició), és una festa dedicada als morts i té una durada fins a les 2 de la tarda del següent dia (dia de difunts).

Durant la nit de Tots Sants hi havia la creença de que les ànimes dels avantpassats morts retornaven a les cases i als llocs on havien viscut.

Hi havia la tradició de posar un plat més a taula, obrir les portes per tal de que passessin les ànimes, posar llum a les portes de les cases per a guiar-les, encendre espelmes a les habitacions... una gran quantitat de tradicions amb la finalitat de que les ànimes no trobessin obstacles, ja que si les ànimes del purgatori trobaven bona acollida dels seus familiars anaven directes al cel i, sinó, havien de continuar penant...

El dia de difunts

Aquest és el dia que seguint la tradició els vius visiten els morts, és a dir, quan les famílies visiten els cementiris per tal de recordar les persones estimades que ja no hi són.

Tot i això, també té influències o rituals d'altres cultures. És el cas del costum de portar flors als difunts en senyal de vida eterna, un acte d'origen romà.

Antigament a partir de les dues de la tarda d'aquest dia la majoria de la població adoptava un posat seriós i anaven a visitar els fossars de les parròquies i els cementiris municipals encara que no hi tinguessin ningú enterrat. Anar a pregar a la parròquia era un acte gairebé obligat

Tradicions d'aquestes festes

El dia de difunts i Tots Sants era tradició anar a veure alguna obra teatral. A finals del segle XIX es va posar de moda anar al teatre perquè s'hi feia una obra que seduïa molt al públic: "Don Juan Tenorio", era una versió del mite de "Don Juan" de José Zorrilla. Aquesta història de seducció era molt adequada per l'aparició de vius i morts.

Castanyes, moniatos i panellets també són àpats típics d'aquests

dies. Hi ha una llarga tradició sobre les castanyeres, i els panellets són el producte estrella de la pastisseria d'aquests dies... si la butxaca ens ho permet !

Albert Orriols

Fonts:

Costumari Català (J.Amades)

Origen de la celebració de Tots Sants (Fundació Pere Tarrés)

La Xarxa...

JUNTA DIRECTIVA

President:

Josep Pesa Bordes

Vicepresident 1r

Sebastià López Mula

Vicepresidenta 2a:

M^a. Antònia Bernabé Armengol

Secretari:

Eduard Alted

Tresorer:

Albert Orriols Ibáñez

Vocals:

Manel Fernández

Amadeu Bitriu

Carles Rosel

Guillem Palmer

Maria Antònia Bernabé

Carles Bonet

Ignasi de Peray

Josep Antoni Jiménez (Jimmy)

Antoni Bargalló Bravo

Enric Mauri

Col·laboradors:

Alfons Bayer

Nico Cortés

Joan Ramon Marbà

Francesc Martínez

Joan Puga

Rosend Pujol

Enric Ruiz

Les fotografies de la revista han estat realitzades i aportades pels col·laboradors habituals o obtingudes a la xarxa.

Edita: JUBIADEC, Associació de Jubilats i Antics Empleats de la Caixa d'Estalvis de Catalunya/Catalunya Caixa/
Catalunya Banc

Consell editor: La Junta

Coordinació: Amadeu Bitriu

Disseny i maquetació: Sebastià López

Impressió: Toni Ródenas

Correu: jubiadec@gmail.com

Dipòsit legal: B-14063-2011.

L'Associació no assumeix les opinions dels articles dels col·laboradors, sent els únics responsables els signants dels mateixos.

Benvolguts amics/gues,

Quan escric aquesta "carta" som a mitjans de juliol amb temperatures caniculars que confirmem i patim en els nostres cossos nit i dia.

Hem acabat amb satisfacció, i bona assistència, totes les activitats programades del segon trimestre, i que en algunes es va haver de desdoblar en dos grups, cosa que gràcies a la vostra flexibilitat, una vegada més, ens va permetre poder atendre totes les inscripcions.

Vull fer especial menció al viatge de set dies que vam organitzar a Sicília, del 7 al 13 de maig que amb l'autocar ple, no vam poder atendre totes les peticions, aquí no es podien fer dos grups. El bon desenvolupament del viatge i el resultat de tot plegat, queda ben patent a la crònica que es publica més endavant, que van escriure set participants, als que volem agrair la seva bona disposició i col·laboració.

Ara toca fer-vos arribar la programació que hem preparat per el 3er quadrimestre, que desitgem sigui del vostre grat i que us pugueu apuntar a tot allò que us interessi. Destaquem: a) El curs de I.A. en quatre sessions presencials que ens farà una experimentada professora. A les classes s'ha d'assistir portant portàtil o tauleta, per tal de poder fer les pràctiques en real, i, b). Un viatge de 3 dies a França del 7 al 10 d'octubre, del que ja teniu informació. Apunteu-vos, també volem omplir l'autocar, per passar-ho bé.

Tots sabeu i, ja s'han fet comunicacions: el dia 26 d'octubre celebrarem el Centenari d'aquella Caixa que ja no existeix, però que crec que tots portem al cor, pels anys que hi vam passar treballant, els amics que hi vam fer que ho han estat per sempre i, que aquest sentiment, és el motiu de l'existència de la nostra Associació JUBIADEC i de l'Agrupació Sant Jordi. Per aquest sentiment i la bona companyonia, aquesta Junta, es va renovant i continuarà treballant per fer activitats que ens permetin el retrobament i gaudir de la nostra jubilació per molts anys.

L'Agrupació Sant Jordi, sota la presidència d'en Joan A. Bellosta, ha posat en marxa diverses iniciatives a les que ens adherim amb l'interès que sigui un conjunt d'actes que tothom en pugui gaudir i participar amb les aportacions que cadascú pugui i cregui oportunes. En definitiva ens hem de veure el 26 d'octubre.

Fa pocs dies s'ha acabat la renda del 2025, ja som molts els que hem deixat de patir pel tema de Mutualitats i ja ens ho trobem fet. Qui ho havia de dir?. Però continua quedant un gruix de gent que encara no han cobrat alguns anys d'endarreriments. Creiem que tot anirà arribant. Des-de aquí, un cop més un gran agraïment i reconeixement a les persones de l'Agrupació, que en un moment que ningú hi creia hi van posar la banya amb un gran esforç personal. Moltes gràcies.

Bé, en ple estiu, ja enfoquem cap a final d'any, no us deixeu perdre cap de les nostres propostes.

Ben cordialment,

Josep Pesa

AGENDA de les ACTIVITATS del 3r quadrimestre de 2026

Setembre: 17 – IDEAL MONTJUÏC – Últims dies de Pompeia

Octubre: 01 – Visita als Museu d'Esplugues de Llobregat
08/10 – Viatge a Nimes
15 – Visita a l'Escola Industrial de Barcelona
21 – Xerrada Juanjo Torres sobre: Reinserció Social
26 – Centenari Caixa de Catalunya
28 – Esmorzar de Jubiadec

Novembre: 04 – Curs d'Intel·ligència Artificial
11 - Curs d'Intel·ligència Artificial
18 - Curs d'Intel·ligència Artificial
19 – Visita a la Sagrada Família
25 - Curs d'Intel·ligència Artificial

Desembre: 03 - Visita a les Mines Neolítiques de Gavà (Mines de Can Tintoré)
16 – Festa de Nadal de Jubiadec, a l'Agrupació.

Nota: Els grups de Pitch & Putt, Caminades i Passejos Sub99, tenen els seus propis xats per concretar les seves trobades. Els qui estigueu interessats en formar part en alguns dels grups indiqueu-ho als seus contactes.

NOTA: Les activitats programades en aquesta agenda poden ser modificades i, fins i tot, anul·lades.

XERRADES

Juanjo Torres

El dia 21 d'octubre, el nostre company Juanjo Torres en oferirà una xerrada sobre el tema: Què significa realment el dret a la reinserció social de les persones privades de llibertat?

Aquesta presentació analitza la seva evolució històrica, el reconeixement jurídic internacional i constitucional, i el desenvolupament del model català de reinserció. Una aproximació basada en els drets humans, la dignitat de la persona i la responsabilitat pública d'afavorir el retorn a la societat. La reinserció no és un privilegi ni un benefici penitenciari: és un dret i una garantia de cohesió i seguretat per al conjunt de la societat. **(vegeu entrevista a la revista FETSJUBIADEC),**

MEMÒRIA DE LES ACTIVITATS del 2n TRIMESTRE DE 2026

ITINERARIS CULTURALS

La Barcelona d'Enric Sagnier i Villavecchia

És una figura que va destacar molt aviat en el paisatge urbanístic barceloní. Es considera l'arquitecte dels edificis de l'alta burgesia catalana, dins del projecte de reforma de l'Eixample, de la Estructura en quadrícula, oberta i igualitària que va crear l'enginyer i urbanista Ildefons Cerdà. És l'arquitecte més prolífic de la ciutat de Barcelona, amb un total de 388 obres de les 450 conegudes. Construeix principalment a les cantonades - és el Núñez i Navarro del modernisme -. Moltes de les seves obres es van perdre perquè aquest últim constructor es va encarregar d'adquirir molts dels xamfrans més famosos de la Ciutat.

Personatge de bressol burgès, gran tarannà personal, emmarcat en un ambient familiar de perfil humà, de perfecta educació i formació musical i universitària. Nascut a Llenguadoc, dins d'una saga familiar de comerciants. El seu segon cognom prové de burgesia de naviliers genovesos. Família de recone-

guda relació social, que va configurar un entorn aristocràtic que ajudà a aconseguir i superar el seu alt nivell de ciutadà exemplar i de gran urbanitat. Amb un gran "savoir faire", que li va permetre relacionar-se amb gran naturalitat a qualsevol nivell social i cultural.

La seva arquitectura té tres eixos principals: l'eclíptica, noucentista i la modernista. Segurament és el menys conegut entre els seus companys de la època. Tot i ser l'arquitecte més fructífer del modernisme, del moviment polític, sociocultural, que va anhelar i transformar la societat catalana a Barcelona, va construir esglésies, temples, escoles, panteons, cases, torres, bancs, col·legis, palaus, cases d'estiueig ...

Va entrar a treballar a l'estudi del destacat arquitecte Francesc de Paula Villar, que estava embrancat en el conjunt del monestir benedictí de l'Abadia de Montserrat, símbol de Catalunya.

Petita ruta que varem seguir com a mostra de la seva obra, situada en una part de l'eixample:

Comencem per la Casa dels germans Enric i Victorià de la Riva 1897-1899, situat en el xamfrà del carrer Girona núm. 2 - Alí Bei núm. 1. Principal, tres pisos i àtic, amb tres grans portals d'arcs de mig punt, dos parells de pilastres i coronat per una gran comisa. L'any 1928 Joan Pich i Pon constitueix el "Banco Nacional de la Propiedad". Durant els anys 70 seu central del Banc de Barcelona.

Casa Bartomeu Oller – 1903- Carrer Bailèn núm. 5. Edifici de façana estreta, de dos eixos desiguals, de balcons, un més gran que l'altre, de planta baixa i cinc pisos d'ornamentació floral. Casa del que fou un dels constructors de l'arquitecte.

Casa Tomàs Roger- 1892-1895 - o "Casa Madrid": Palauet Modernista, situada al carrer d'Ausiàs Marc, 37-39. A la planta baixa, amb dues portalades, eix central que donen pas a un vestíbul doble, que separa el costat noble de la finca de l'escala de veïns

Casa Antoni Roger - 1888- obra de joventut de Sagnier: xamfrà Ausiàs Marc – Girona, d'estil dins de l'eclecticisme, en forma de castell i entrada digna d'un palau del renaixement. Des de l'any 2000 acull l'Institut Europeu de la Mediterrània i la seu de l'Escola d'administració pública de Catalunya.

Casa Josep Barba – 1899 – un altre constructor del carrer d'Ausiàs Marc núm. 21

Casa Enric Roger– 1888- 1910, carrer Girona, 24. Una més de les obres realitzades per Sagnier encarregades per la família Roger – com la veïna del núm. 22 o la del xamfrà d'Ausiàs Marc, 33-35 o Girona, 20. Edifici entre parets mitgeres d'una barreja modernista – eclèctica i de temàtica vegetal, balcons de ferro forjat, vestíbul de grans dimensions i dues escalinates de quatre pisos.

Escola Jesús María – 1899 – Carrer Casp 50 -52, xamfrà Bruc, 29, Escola per a nenes d'orde religiós francès. Construït on es concentraven els habitatges i magatzems dels pròspers industrials tèxtils. Avui un altre edifici del grup Nuñez i Navarro.

Casa Camil Mulleras – 1904- Gran Via, 654. Edifici molt semblant a la Casa Calvet del carrer Casp, 48 d'Antoni Gaudí de l'any 1898

La prolífica obra arquitectònica d'Enric Sagnier a Barcelona, té un altre dels seus característics exponents a la Casa Mulleras, situada a la mateixa "Illa de la discòrdia" i amb una història similar, pel que toca als seus propietaris: la família Mulleras, d'antic i mil·lenari llinatge català amb origen a la Garrotxa.

L'any 1892 canvien les ordenances municipals i es poden fer les tribunes més grans.

Casa Planas, l'any 1901, Enric Sagnier va construir a la Gran Via, 633, cantonada amb Roger de Llúria, 23, una residència unifamiliar modernista de planta i pis, amb cornisa i coronada amb un pinacle piramidal. L'any 1907 el fill de Sagnier fa la primera remodelació de remuntada i l'any 1960 es fa l'última remuntada amb planta baixa i sis pisos.

En aquesta casa va tenir la seva darrera residència a Barcelona, el president Lluís Companys, abans de marxar cap a l'exili,

l'any 1939. Hi ha una placa commemorativa enfront de la façana de l'edifici.

Casa Isidra de Pedro i Ascacíbar baronessa de Salillas– 1888- 1910, edifici modernista residencial del Carrer Bruc 66-68 i Diputació 321. La remunta va destruir sense contemplacions un ric coronament, amb un aire de castell nòrdic, decorat amb pinacles goticistes, substituït per una senzilla cornisa.

La major part de les remunes efectuades als anys cinquanta i seixanta sobre edificis de començament de segle van ser escassament respectuoses amb la configuració preexistent.

Casa Josep Fabra, 1888-1910, situat al carrer Diputació, 329. Edifici d'estil monumental i historicista. La façana, simètrica, té un element central destacat, un medalló esculpit.

Casa Mercè Cortills de Manresa- 1893, del carrer Diputació, 331 – Girona,59. Edifici modernista amb la farmàcia Salvador Tayà Filella, avui totalment reformada, obra d'Enric Sagnier de l'any 1907.

Església del Sagrat Cor – 1888-1910, edifici, annexat a l'escola del Sagrat Cor del carrer Diputació, 334. La façana és de pedra, amb una composició simètrica, de caràcter eclèctic. El conjunt d'arquets de mig punt de la part baixa s'inspira clarament en el romànic.

És del tot impossible fer una recopilació de totes les obres realitzades per Enric Sagnier i Villavecchia. Anomenem tan sols unes de les més importants i característiques del prolífic arquitecte:

Aquí donem per finalitzada la sortida guiada per la Srta. Alba Vendrell, que ens ha acompanyat en altres recorreguts per la ciutat. Gràcies a l'èxit de participació, han sigut necessaris efectuar dos grups. **Ferran Ballesté**

Visita a La Seu d'Egara i la Cartoixa de Vallparadís, de Terrassa

El 21-05 hi vàrem anar 20 companys/es, però pels qui no hi éreu i potser no ho heu vist mai, no us ho deixeu perdre.

Renoi quina meravella ! I tant a prop ! Crec que no sabré transmetre el sentiment de pau i joia del lloc i el recorregut. Vàrem ser transportats al segle V !!!.

I ara sí, un petit resum, però si us plau, Institucions a qui correspongui: encara que estigui en fase de ser reconegut com a patrimoni mundial de la Unesco, dediqueu-hi els calés que es mereix !!! . Ja sé que en falten a tot arreu, però em sembla inconcebible, que poguéssim estar trepitjant i passejant per sobre del mosaic romà del 450 dC !!!

Després d'una extensa introducció històrica, per indicar-nos que on érem per les excavacions fetes (en part per Puig i Cadafalch) se suposa que hi havia una gran "villae" romana i s'entén que eren cristians pels enterraments, fets a terra, que ens mostrà. Passem per tant al conjunt monumental, consistent en tres esglésies separades per no més de 500 mts.

La primera, Santa Maria, del s. IV i reformada al s. XII, i amb pintures no gaire conservades del s. V (escenes de la passió i la Verge) on destaca la pila baptismal, el retaule romànic de Tomàs Beckett (per què hi van anar els agustinians) i els gòtics de Sant Nin i Sant Non, i Sant Cosme i Sant Damià, (amb una cama enganxada negra, per que li van tallar a un esclau negre per reposar-li !!!).

Després vàrem passar a Sant Miquel que, en realitat, no hem de considerar-la església sinó monument funerari, on a l'exterior s'hi troben ressaltades les tombes antropomorfes d'individus enterrats, uns 800, només amb la mortalla. És del s. V/VI, visigoda, la més antiga de la península ibèrica que es conserva (més que Santa Maria del Naranco...). Està quasi igual que quan es va construir i destaquen 8 columnes, 4 de les quals les van portar del temple d'August de Tarragona. Així mateix també hi ha pintures (amb una mica d'imaginació...) del s.VI.

A continuació, l'Església de Sant Pere, que també amb els seus 1500 anys, que, actualment, continua sent parròquia de culte. A part d'un magnífic orgue, el més important a destacar és el seu retaule mural en pedra, únic en l'art cristià al món. L'església es conserva perquè durant la guerra civil se la va convertir en museu arqueològic i això la va salvar...

Per acabar, vam visitar el Museu de Terrassa, situat a la Cartoixa de Vallparadís.

Aquesta es va construir cap el s. XII, com part d'una masia i la torre com una espècie de castell per vigilar els pagesos. La seva última propietària, cap el 1350, la va donar a una comunitat de cartoixans (uns 10) els quals l'adaptaren per al seus fins: necessitaven capella, claustre, cel·les, etc., ja que, a part resar, sembla que només podien parlar entre ells el dia de Nadal... La resta de les estàncies acullen tot d'objectes, fotos, estris, etc. que inclús alguns ens recordaven la nostra infantesa.

Perdoneu pels possible errors comesos, sobre tot en el segles. I res més, a reveure'ns ben aviat, quants més millor i, repeteixo, si més no, una de les millors visites realitzades. Ah !, me'n oblidava, la guia, de lo millor que hem gaudit..., *Josep Maria Galofré*

Visita a les Domus dels carrers de Sant Honorat i d'Avinyó

Ens trobem a les acaballes de les sortides culturals d'aquest trimestre, ja a les portes de l'estiu, preparats per a submergir-nos a la història de la ciutat. En aquest cas a la història de l'antiga colònia romana de Bàrcino.

Comencem la visita de la mà de la Núria, la qual ens reuneix en una estança del Museu d'Història de la Ciutat i, còmodament asseguts, ens fa un breu resum de la història romana de la nostra estimada ciutat.

La Núria ens informa de la seva condició d'antropòloga i del enfocament especial que donarà a la visita.

Ens diu també que aprofitem l'estona per estar ben asseguts, ja que quan sortim a veure les "domus", ja no tindrem la possibilitat de reposar, informació que tots agraïm.

La Núria, que és una bona comunicadora, ens explica com era la ciutat a l'era romana.

Un breu resum:

La zona on s'assenta la Barcelona actual ja estava poblada des de temps prehistòrics. Hi havia assentaments de diferents pobles autòctons, majoritàriament laietans.

Els romans hi van arribar entre els anys 15 i 13 aC. Varen veure que era un bon lloc per establir-se (entre Empúries al nord i Tàrraco al sud), i van triar una petita elevació que hi havia al mig de la plana i en front del mar, el "Mons Tàber" (actual plaça de Sant Jaume). La colònia es va denominar "Iulia Augusta Faventia Paterna Barcino".

La colònia va créixer ràpidament i es va emmurallar entre els segles I i II, reforçant les muralles entre els segles III i IV. Les ciutats que els romans creaven s'havien de semblar com més millor a la capital: Roma.

Bàrcino tenia doncs una estructura típicament romana amb un fòrum al centre del qual sortien dos carrers: el cardus i el decumanus, que conduïen a les quatre portes d'accés.

Els romans de cases benestants vivien en les anomenades "domus". Aquestes cases podien ser més o menys grans, ben decorades, etc., en funció de la classe social del propietari. La decoració era un signe de més o menys estatus del propietari. Els romans valoraven molt la vida privada de la família, per la qual cosa les "domus" no tenien grans obertures (finestres), vistes de fora eren com una unitat tancada.

A l'entrada trobàvem el "vestibulum" i un passadís "fauces", que donava al "atrium" o "peristylum", oberta per dalt "compluvium" amb una base rectangular al mig "impluvium" que servia per a recollir l'aigua de pluja en una cisterna. Darrera del "atrium" hi havia el "tablinum" on el "Pater familias" feia els negocis i guardava els papers i l'arxiu de la família. Pels costats del "atrium" hi havia els "cubicula" (dormitoris)

A l'exterior i donant al carrer hi havia les "tabernae" botigues que el propietari llogava.

Les classes més humils, que no es podien permetre viure a un “domus”, vivien de lloguer a les anomenades “insulae”. No eren res més que cases de pisos que podien ocupar tota una mançana, molt semblant a els blocs de pisos de l'actualitat. Com veieu, res a canviat tant...

L'existència de grans domus que es repartien dins la ciutat, amb jardins i riques decoracions ornamentals, confirma l'existència de grans famílies propietàries i, probablement, gràcies a aquestes famílies, la petita Bàrcino es va anar fent gran i adquirint rellevància.

La “domus” del carrer Sant Honorat

Són les restes d'una gran “domus” romana i de diversos locals comercials propietat d'un personatge important de la ciutat. La construcció està datada al segle IV en un moment de gran prosperitat de la petita ciutat romana.

L'any 2002 es van fer unes excavacions i es varen poder recuperar les restes d'aquesta “domus” que segueix si fa no fa l'estructura i disposició de totes les “domus” romanes, tal i com hem explicat amb anterioritat. Hi ha indicis que fan creure que disposava de termes privades. També es conserven fragments de mosaics.

El projecte arquitectònic permet veure'n els elements més destacats a través d'una passarel·la que ressegueix l'alineació de les estructures antigues.

Un altre element que ens sorprèn, per la seva grandiositat, és la presència d'unes enormes sitges que varen formar part d'un gran magatzem (alfòndec) situat al carrer del Call Major de Barcelona. Aquests magatzems medievals

eren utilitzats pels comerciants que arribaven a Barcelona de pas, i hi passaven la nit guardant les mercaderies en aquests espais.

Això ens fa veure la importància comercial que tenia la Barcelona del segle XIII.

La “domus” del carrer d'Avinyó

La “domus” del carrer d'Avinyó se situava al sud-oest de la ciutat i part de la “domus” limitava amb l'*intervalum* de la zona sud-est de la muralla. Es creu que va ser construïda entre finals del segle I dC i primera meitat del II dC.

Som davant d'una “domus” amb un estatus elevat, sobretot els dos primers segles d'existència, ja que compta amb una decoració de qualitat, amb paviments de bona factura i pintures de luxe.

Les pintures és el patrimoni més rellevant que s'ha recuperat d'aquest espai. Un conjunt de pintura mural, de gran complexitat artística, la qual cosa ens diu que va ser realitzat per un

taller d'artesans especialitzats que coneixien molt bé la pintura que s'estava realitzant a la península Itàlica i també d'un propietari de refinada cultura, de la societat de Bàrcino.

Dins d'aquestes pintures es destaca el rapte de Ganímedes i la representació figurada de Terpsícore.

En acabar la visita ens acomiadem dels companys desitjant-nos un bon estiu i fins la propera!! *Albert Orriols.*

XERRADES

Miquel Rodera: Estratègies patrimonials 2026 (IA)

El passat 29 d'abril vam tenir la xerrada prevista d'en Miquel Rodera, sobre ESTRATÈGIES PATRIMONIALS 2026 i ÚS DE LA INTEL·LIGÈNCIA ARTIFICIAL. L'acte va tenir lloc en un edifici molt cèntric, i amb assistència de 41 persones.

Els punts més interessants varen ser, en primer lloc, com gestionar els nostres estalvis en el present, (costos financers de gestió i dipositar en els fons d'inversió i plans de pensions) i en el futur, (avantatges fiscals sobre l'impost successions) i, en segon lloc, com la IA ens ha de permetre ser millors coneixedors del que estem contractant.

Es varen comentar diferents situacions com la reinversió per la venda d'actius patrimonials (majors de 65 anys) per reduir el cost fiscal.

-La contractació del mateix producte en forma d'unitat vinculada té una millor fiscalitat en l'impost de Successions (25.000 euros exempts de tributar per a familiars fins 1er grau).

-Si no hem rescatat el pla de pensions, la reducció del

40% en la tributació es manté durant dos anys pel beneficiari (contingència de defunció).

Després es va entrar en el coneixement de les eines tecnològiques senzilles que tenim al nostre abast, com NotebookLM que, a partir de les dades pròpies que li facilitem, pot fer resums rapidíssims en forma de podcats de vídeos de YouTube, fulls Excel de notes nostres etc., i la plataforma <https://arena.ai>, que permet múltiples aplicacions creatives.

Creiem que aquestes xerrades tenen un valor afegit per a molts de nosaltres i aquest és el de veure que un món digital nou està revolucionant el sistema financer tradicional i que aquest ens ha de permetre saber més i valorar si el que ens estan oferint és el que ens convé. Podem intentar conèixer o abandonar, nosaltres decidim.

Al finalitzar, en Miquel Rodera, ens va oferir que podríem contactar amb ell per a qualsevol dubte o aclariment, ja telefònicament o per e-mail.

LOTERIA DE NADAL DE 2026

Com en anys anteriors, els socis de JUBIADEC, juguem la quantitat de TRES EUROS (3 €), en la loteria del número que es reproduïx, obsequi de l'Associació, sempre que s'estigui al corrent de pagament de la quota d'associat a la data del sorteig.

En cas de "pedrea" i/o reintegrament el seu import quedarà a disposició de Jubiadec.

ELS ESMORZARS DE JUBIADEC

En el trimestre abril-juny s'han realitzat dos esmorzars, segons la programació establerta. El primer el dia 22 d'abril i el segon el dia 3 de juny.

Com ja es habitual el primer tingué lloc al Tres Encinas, amb l'assistència de 17 companys i una companya. Va ser el segon amb la nova direcció de l'establiment i vàrem poder comprovar que, poc a poc, van aconseguint el mateix nivell gastronòmic que la

direcció anterior: esperem que aviat estiguin al mateix nivell.

Malgrat les converses i propostes no es va arribar a cap conclusió per millorar el món en que ens ha tocat viure. Potser a la propera tindrem més sort

La segona trobada tingué lloc al Restaurant Emperador, de Segur de Calafell. La va organitzar molt acuradament el company Miguel Pedrós. Per baixes de darrera hora la assistència es reduí a set companys. Un cop repassades les agendes i vist que no hi havia analítiques a la vista ens serviren: amanides, sardines a la brasa, botifarra, rosta, mongetes...tot regat amb vi i, per acabar, cafè i gotes.

Entre records i anècdotes de la vida laboral esmentar-ne dues:

1 - La desaparició d'un milió de pessetes de la caixa d'una oficina, se suposa varen anar a la brossa per acabar triturats a la deixalleria.

2 - L'altre, amb millor final, després de signar una operació en que hi havia una part en efectiu (diversos milions) s'introduïren en bosses de paper, els intervinents varen anar a celebrar-ho al restaurant, en acabar l'àpat un dels assistents va recordar que havien deixat les bosses a l'oficina. Retornaren a l'oficina i el personal de neteja, creient que tot era paper, ja ho tenia a punt per llençar-ho, hi arribaren a temps!

Agrair al company Pedrós la feina feta amb el desig que puguem anar repetint les trobades a Segur de Calafell.
Guillem Palmer.

CAMINADES

Aquestes són les caminades fetes durant el segon trimestre d'aquest any, com de costum, a proposta de diferents companys caminaires.

Han estat menys que en altres trimestres degut a les inclemències del temps: pluges i molta calor.

Data	Lloc	Caminaires
14/04	Sabadell	18
21/04	Borredà	14
28/04	Taradell	12
12/05	Copons	04
18-25/15	Camí de Los Blendios	12

PASSEJOS SUB 99

Data	Lloc	Caminaires
27/02	Castelldefels-Pinars	2
18/03	Castelldefels-Parc del Mar	3
22/04	Castelldefels-Santa Maria-Pinars	3
27/05	Castelldefels-Can Moliner-La Pineda	3
17/06	Comarruga-Calafell	2

PITCH & PUTT

Durant aquest 2n trimestre s'han disputat els partits que es detallen: XV Campionat JUBIADEC

Data	Camp	Jugadors
05/04	HCP1.	21
21/04	St. Cebrià.	22
05/05	Montseny.	24
19/05	Vallromanes.	22
02/06	St. Cebrià.	19
16/06	Vallromanes.	26

En l'últim partit a Vallromanes vàrem celebrar la fi del XV Campionat amb el lliurament de trofeus i premis als guanyadors.

Campionat Semar MATCH PLAY, 3 Divisió:

Data	Camp	Jugadors
15/04	Can Pascual	8
29/04	St. Cebrià	8

Campionat SEMAR CLASIC, 4 Divisió:

Data	Camp	Jugadors
22/04	Papalus	8
20/05	Teià	8

L'equip JUBIADEC-VALLROMANES, en aquesta modalitat i categoria, ha aconseguit el primer lloc.

Aquesta classificació fa que passi a la Tercera categoria, en la que jugarem l'any proper.

SICÍLIA: set dies entre volcans, pedres mil·lenàries i rialles compartides.

Per Guillem Palmer, Max Aguilera, Ramon J. Via, Lluís Garcia Torné, Eduard Azuara, Xavier García Albert, Mingo Moragrega i resum de la I.A. per Josep Molas

Crònica del viatge de Jubiadec – Maig 2026

El dijous 7 de maig, a l'hora convinguda, un grup de vint-i-nou companys de Jubiadec ens vam trobar per iniciar un viatge llargament esperat. L'autocar ens conduí fins a l'aeroport, on la resta de l'expedició s'hi incorporà directament. Tot i un retard d'una hora en el vol, l'ànim era alt, començava una setmana de descobertes. A Catània ens esperaven la guia Helena i el xofer Giuseppe, que ens acompanyarien al llarg de tota l'aventura siciliana.

Després de l'arribada i la instal·lació a l'hotel, vam fer la primera immersió a la ciutat amb l'Antonio, un guia apassionat que ens va obrir les portes del seu patrimoni. El recorregut pel Giardino Pacini i la Plaça del Duomo ens va permetre tastar els clàssics *brioche* i *granita*, i descobrir la figura de Santa Àgata, patrona de Catània, representada a la catedral i a la famosa Font de l'Elefant. Entre esglésies (129, segons l'Antonio), palaus i restes romanes, vam co-

mençar a entendre la riquesa d'aquesta ciutat vibrant.

L'endemà, divendres 8, ens esperava l'Etna. A mesura que l'autocar guanyava alçada, el paisatge es transformava en un escenari lunar de lava petrificada i silencis minerals. A 9 °C, i amb un vent persistent, vam trepitjar cràters secundaris i clapes de neu, testimonis de la força d'un volcà encara viu.

De baixada, una parada a Oro d'Etna ens va permetre degustar mel, olives, alls marinats i vins locals. El dinar a Zafferana Etnea ens va introduir en el menú que ens acompanyaria tota la setmana: pasta de primer i, sovint, peix espasa de segon.

A la tarda vam descobrir Taormina, una joia penjada sobre el mar Jònic. L'Antonio ens guià entre carrers medievals, edificis d'estil català i mallorquí, el Teatrino romà i racons tan singulars com la Vicolo Stretto, un carrer de només 60 centímetres d'amplada. La panoràmica final sobre Naxos i el mar maragda va ser un regal.

El dissabte 9, sota un sol radiant, vam visitar Siracusa. A la catedral vam contemplar una relíquia del braç de Santa Llúcia i, tot seguit, vam recórrer el mercat local, sorprenentment dominat per parades de fruita, verdures i "souvenirs". A la tarda, Noto ens va rebre amb la seva esplendor barroca. Els prepa-

ratius de l'*Infiorata*, amb catifes de flors dedicades enguany a la música pop, omplien els carrers d'expectació. De tornada a l'hotel, la música a l'autocar va animar el grup, tot i que no vam aconseguir fer ploure, com alguns esperaven.

El diumenge 10, va ser un dels dies més intensos del viatge. A Piazza Armerina vam visitar la Villa Romana del Casale, un tresor arqueològic únic al món. Els mosaics, preservats durant segles sota una es-

llavissada, ens van deixar bocabadats per la seva bellesa i detall. Després de dinar, vam continuar cap a Agrigent per explorar la Vall dels Temples, un paisatge majestuós on els temples de Juno, la Concoràdia i Hèracles s'alcen entre ametllers, oliveres i camps de cereals. La combinació de natura i arquitectura antiga va convertir la visita en una experiència gairebé espiritual.

L'endemà, dilluns 11, vam emprendre ruta cap a Palerm. Pel camí vam fer parada a Marsala, ciutat mediterrània de colors torrats i carrers plens d'històries. A les històriques Cantine Florio vam rebre una autèntica lliçó sobre l'elaboració del vi Marsala, amb tast inclòs i un ambient festiu que va arrencar més d'un riure. A la tarda vam visitar les salines de la Via del Sale, on el "or blanc" ha estat durant segles una font de riquesa. Després vam pujar fins al poble medieval d'Erice, situat a 750 metres d'altura, amb carrers empinats, un castell imponent i una església d'un sostre espectacular. Les vistes sobre el mar Tirrè eren senzillament inoblidables.

Dimarts 12 vam dedicar el dia a explorar els voltants de Palerm. A Mondello vam descobrir l'estil Liberty del seu passeig marítim. A Cefalú, la catedral i la Porta Pescara ens van captivar, i vam gaudir d'una estona lliure per passejar i comprar records. Després de dinar, ens dirigírem a Monreale, on ens esperava una de les anècdotes més memorables del viatge: l'"operació taxi". Davant els 111 esglaons que calia pujar, catorze persones van optar per un taxi que, sorprenentment, només tenia vuit places.

El conductor, amb un somriure i un "No problem!", va reorganitzar els passatgers com si fos un Tetris humà, fins i tot fent pujar un dels companys al maleter. El trajecte, curt però intens, va acabar amb un cobrament creatiu que va convertir l'escena en una comèdia siciliana digna de pel·lícula. Un cop a dalt, la catedral i el claustre van compensar sobradament l'aventura.

El dimecres 13, després d'un sopar animat i una celebració d'aniversari, vam fer l'última visita a Palerm.

Des de la Piazza Indipendenza vam recórrer la Via Vittorio Emanuele, travessant la Porta Nuova i descobrint la història complexa de la ciutat: influències àrabs, normandes, aragoneses i espanyoles. La catedral, la Piazza Pretoria, la Martorana i els Quattro Canti ens van mostrar una ciutat diversa i fascinant. La cloenda inesperada va ser la trobada amb la 35a edició del *Giro di Sicilia*, una desfilada de cotxes d'època davant del Teatro Massimo que va donar un toc final de color al viatge.

Set dies després, tornàvem a casa amb la sensació d'haver recorregut una illa plena de contrastos: volcans i mars, temples i mercats, pobles medievals i ciutats vibrants. Però, sobretot, tornàvem amb la certesa que el més valuós del viatge havien estat els moments compartits, les converses, les rialles i la complicitat d'un grup que sap convertir cada sortida en una experiència inoblidable.

ENTREVISTA A EN JUANJO TORRES

«La millor recompensa és haver pogut treballar sempre al servei de les persones»

Per Amadeu Bitriu (amb l'ajuda de l'I.A.)

Juanjo, la teva trajectòria professional és llarga i molt variada. Com recordes els seus inicis?

Els recordo amb molta il·lusió. Vaig començar a Caixa Catalunya, al departament de Comptabilitat. Aquells primers anys em van servir per aprendre el funcionament de l'entitat i adquirir una bona base professional. Més endavant vaig passar a Contencions, on vaig descobrir una altra dimensió de la feina.

Després vas assumir responsabilitats de direcció.

Sí. Vaig treballar a l'oficina del Pes de la Palla i, posteriorment, vaig tenir l'oportunitat de dirigir les oficines de Bon Pastor, Rosselló-Xifré i Mataró-Cirera.

Cada oficina tenia la seva personalitat, els seus clients i els seus reptes, i això em va permetre créixer tant professionalment com personalment.

La meua darrera responsabilitat a Caixa Catalunya va ser la Direcció de Patrimoni del Grup.

d'oferir oportunitats perquè les persones puguin refer la seva vida. Posteriorment vaig assumir la Direcció General del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya (SOC), des d'on vam impulsar polítiques per afavorir la inserció laboral i la millora de les oportunitats d'ocupabilitat de les persones, especialment les que es troben en situació de major vulnerabilitat.

Després vas fer un gir important cap a l'Administració pública.

Va ser una etapa molt intensa i molt enriquidora. A la Generalitat de Catalunya vaig ser nomenat Director General del CIRE, en l'àmbit de la reinserció social, al Departament de Justícia. Treballar en l'àmbit penitenciar em va fer comprendre encara més la importància

Tot i haver completat una carrera tan extensa, continues ben actiu.

Estic vinculat al món del dret, i a la docència a la Universitat. Actualment exerceixo com a advocat al meu despatx professional, i sóc professor associat a la Universitat Autònoma de Barcelona, on imparteixo docència sobre Igualtat de Gènere i Dret del Treball. També soc professor substitut a la Universitat de Girona, impartint l'assignatura de Polítiques Públiques d'Ocupació. El contacte amb

els estudiants és molt estimulant perquè també m'obliga a continuar aprenent. I col·laboro i assessoro a diferents entitats socials, diverses fundacions dedicades a l'atenció a persones amb discapacitat i a persones en exclusió social en general.

La teva formació acadèmica també és remarcable.

Sempre he pensat que estudiar és una manera de continuar creixent. Treballant a Caixa Catalunya em

vaig llicenciar en Dret. Després de marxar, vaig fer un màster en Drets Humans, i finalment em vaig doctorar en Dret, amb la qualificació *Cum Laude*. La investigació ha estat una part important del meu recorregut perquè m'ha permès aprofundir en qüestions que tenen una repercussió directa en la societat.

Precisament aquesta tasca investigadora t'ha valgut un important reconeixement.

Doncs sí, l'any 2024 vaig rebre el Premi Nacional Victoria Kent (2n accèssit), concedit pel Ministeri de l'Interior, per la meua tesi doctoral sobre el dret a la reinserció, i el propi Ministeri va publicar la tesi. Va ser una alegria immensa i també un estímul per a continuar defensant la importància de la reinserció com un dret i una oportunitat per construir una societat més justa i inclusiva.

Mirant enrere, què és el que valors més de tota aquesta trajectòria?

Sens dubte, les persones. He tingut la sort de treballar en àmbits molt diferents —la Caixa, l'Administració pública, l'advocacia i la universitat—, però en tots hi he trobat persones compromeses de les quals he après molt. Si hagués de resumir la meua trajectòria

en una idea, diria que sempre he intentat posar els meus coneixements i el meu treball al servei dels altres. Aquesta és, probablement, la satisfacció més gran que m'emporto.

I quin missatge voldries transmetre als socis de la nostra Associació?

Que em sembla extraordinari que es mantingui l'Associació amb el nivell d'activitat que teniu, demostrant que la jubilació no és el final del camí, sinó l'inici d'una etapa diferent, i que sempre és bon moment per continuar aprenent, compartir l'experiència acumulada i mantenir-se actiu, cadascú segons les seves possibilitats.

Que la curiositat, les ganes de contribuir i la il·lusió per fer coses noves no tenen edat.

I que és emocionant que mantingueu l'associació conservant l'essència del que Caixa Catalunya va representar durant tants anys per a tantes persones. És un honor i un privilegi que hagueu pensat en mi per participar en aquest espai. Moltes gràcies.

Moltes gràcies Juanjo, procurarem seguir els teus consells i mantenir la curiositat i la il·lusió.

FESTA DE NADAL 2026

Com cada any, us convoquem a la ja tradicional trobada de germanor per celebrar la Festa de Nadal, que farem al local de l'Agrupació, el dia 16 de desembre, a les 10 hores. Us hi esperem !

RUTA DELS BLENDIOS

De Herrera de Pisuerga, Palència a Suances, Cantàbria.

Per Josep Maria Agustí

Animada concurrència als locals de l'Agrupació Sant Jordi. No és dia d'assemblea, ni de festa grossa. Els caminaires valents?. Dons, sí.

Es pren la decisió, RUTA DELS BLENDIOS, dia 18 de maig, inici. Tornada dia 25.

18 de maig de 2026 - Trobada a Sants estació. Salutacions i foto de rigor, aquesta vegada amb el desig d'animar al company convalescent que no ens pot acompanyar.

La previsió de 12 més 1, s'ha quedat en 12 components engrescats per la nova aventura.

Iniciem la caminada acompanyant el Canal de Castilla en sentit contrari al seu curs. Obra d'enginyeria civil de construcció iniciada a començament de la segona meitat del segle XVIII i acabada el primer terç del segle XIX. Començant a Alar del Rey, on, prenent les aigües del riu Carrión, acaba en dos ramals diferents a Valladolid, ramal sud, i l'altre a Medina de Rioseco, ramal de Campos, amb un total de 207 km de recorregut. Salvant un desnivell de 150 metres mitjançant recloses fou construït per donar sortida a la producció de cereal de les terres de Castella. Amb l'arribada del ferrocarril, el canal va anar perdent utilitat com a via de transport i comunicació.

Comencem bé!. L'Alvia que ens ha de portar a Palència, surt de Barcelona amb mitja hora de retard. Entrepanes per esmorzar, entrepanes per dinar. Un sibarita ha portat la carmanyola, amb arròs basmati, truita i pollastre. Deu ser molt bo, no convida a ningú.

Tres quarts de cinc, arribada a Palència. Ens queden dues hores llargues d'espera per agafar el tren que ens ha de portar a Herrera de Pisuerga. Breu visita a la ciutat. Catedral segles XIV – XVI, dedicada a San Antolín i edificada damunt d'una cripta visigoda del segle VII amb edificació protorromànica posterior del segle XI.

Prop les nou del vespre arribem a l'estació de tren de Herrera de Pisuerga. Ens queden 40 minuts per moure les cames abans de sopar a l'Asador el Roble. 12:00 hora d'anar a dormir.

19 de maig - La nit ha sigut profitosa. La veu d'una valquíria, amb tonalitats vellutades ha arribat a les oïdes d'alguns privilegiats.

Herrera de Pisuerga, Santa Maria de Mave. 25 km

Alar del Rey ens facilita el segon esmorzar. Petits pobles, frondosos camps de cereal, temperatura agradable. Dos quarts de quatre, el monestir de Santa Maria de Mave acull la nostra arribada. Excel·lent sopar, exquisit lletó, bon vi i didalet de Tia Maria. 12 comensals, 542,- euros.

20 de maig - Santa Maria de Mave, Aguilar de Campoo. Vora el riu Pisuerga, recorregut costerut admirant el congost de la Horadada.

Paisatge únic i espectacular de roca calcària erosionada al llarg dels mil·lennis per la climatologia fins a aconseguir la sinuositat actual del congost. Al fons dels penya-segats, vora el riu, el traçat de la línia de ferrocarril arrodoneix l'estampa del bucòlic indret.

Aribats a Villaescusa de las Torres, els més predisposats, seduïts per les excel·lents recomanacions de la senyora Violeta, de Hosteria el Convento de Santa Maria de Mave, enfilem la costeruda pujada per endinsar-nos a "La senda del laberinto de las Tuerces".

Tot i ser relativament breu, la pujada requereix posar a prova les nostres cames. A mesura que guanyem alçada, la panoràmica sobre la vall del Pisuerga guanya espectacularitat, amb una sensació d'amplitud i silenci molt especial.

El recorregut fins a Peñamesa ens permet endinsar-nos en l'impressionant laberint de formacions càrstiques, un paisatge gairebé fantàstic, de roques erosionades amb formes capritxoses, passos estrets, forats impossibles i figures que desperten la imaginació en cada recó. Observar la majestuositat d'un voltor planejant sobre els cingles, ha completat una experiència de natura i paisatge realment memorable.

La satisfacció de la visita al "Laberinto de las Tuerces", compensa el retard que portem en l'itinerari del dia, fet que ens fa replantejar la previsió d'arribar fins passats 10 km d'Aguilar de Campoo, optant per arrodonir la jornada en aquesta població.

Repostem forces amb un excel·lent vermut de cer-

vesa, "huevos rotos", patates braves, raves i "agua del tiempo", amb vistes a la col·legiata de San Miguel que presideix la Plaza España.

La silueta de les vistes del castell d'Aguilar damunt el turó, ens permet entreveure la història de la Reconquesta mentre es consolidaven les posicions guanyades.

Amb l'ajuda de logística mecanitzada, arribem a Reinosa on pernòctarem dues nits a l'Hotel Vejo.

21 i 22 de maig - Crònica manllevada, amb un to literari però fidel al viscut: La Ruta dels Blendios ens ha ofert dues etapes ben diferents però igualment memorables.

Ahir vam caminar des de Monasterio de Santa María la Real fins a Reinosa, deixant enrere la solemnitat de les esglésies romàniques de la muntanya palentina i entrant progressivament als paisatges verds de l'Alt Campoo càntabre. Els immensos camps de cereals

castellans van anar cedint el protagonisme als prats de pastura i a una muntanya cada vegada més humida i viva.

L'etapa ens reservava encara una aventura inesperada: el pas del riu Híjar. El creuament no va resultar gens senzill i algun caminaire va acabar protagonitzant un bany complet involuntari que, vist amb perspectiva, ja forma part de les anècdotes inevitables del camí. També ens va acompanyar durant tota la jornada un gos simpàtic i tossut, aparentment perdut, que semblava haver decidit unir-se definitivament a l'expedició. Finalment, aprofitant una distracció provocada per un altre cànid, vam aconseguir separar-nos en no sense certa recança.

Dos companys que no ens van acompanyar varen gaudir d'una plàcida passejada des de Reinosa a Fontibre per visitar el naixement de l'Ebre.

L'etapa d'avui, entre Reinosa i Bárcena de Pie de Concha, ha començat de manera espectacular. Hem arribat fins al naixement del riu Besaya travessant prats infinits d'una verdor gairebé ofensiva, d'aquelles que només semblen possibles al paisatge càntabre.

A Pesquera hem enllaçat amb la històrica calçada romana, probablement un dels trams més emblemàtics de la Ruta dels Blendios. Caminant per "l'autopista" dels romans hem pogut comprendre la magnitud d'aquella obra d'enginyeria que, dos mil anys després, encara continua travessant muntanyes i valls. Això sí, les pluges recents havien convertit el paviment en una autèntica pista de patinatge.

La jornada ha estat exigent, no tant pel desnivell com per la calor intensa que ens ha acompanyat durant bona part del recorregut. Però l'arribada a destí ha tingut recompensa: unes excel·lents carns de la comarca que hem degustat com cal, després d'un dia llarg de camí, al restaurant La Calzada de B'arcena, de Pie de Concha.

La confluència benefactora de l'univers ens ha estalviat el desplaçament per carretera per arribar al lloc de pernoctació a Posada del Tenor Molledo. Els propietaris del restaurant ens hi han aprofitat en els seus vehicles particulars. Sopar de iogurt endolcit amb atzavara.

23 de maig - Bárcena de Pie de Concha, Los Corrales de Buelna. 22 km. Etapa de transició. La primera part amb predomini de paisatge urbà. Passat Molledo enfilem camí prop del riu Besaya per trobar-nos Helguera, Santa Cruz, La Serna, Arenas i Las Fraguas on ens

deixem convèncer de visitar l'església de San Jorge. Coneguda popularment com el Partenón, per tenir aquesta forma arquitectònica amb un total de 40 columnes que l'envolten. Construïda l'any 1890 sobre les runes d'una ermita medieval.

Tornant a la ruta prevista contemplem, de lluny, el magnífic palau de Los Hornillos, conegut pel protagonisme de decorat exterior de la pel·lícula dirigida per Alejandro Amenábar "Los otros".

Les noies del Barça, guanyen la Champions League.

24 de maig - Los Corrales de Buelna, Santillana del Mar. 21 km. Enfilem la sortida de Los Corrales de Buelna deixant enrere la zona industrial i, endinsant-nos pel congost de la Hoz de las Calas vora el riu Besaya, arribem a Las Caldas de Besaya. Balneari de banys medicinals, edificat a començaments del segle XIX, compartint indret amb el Santuari de Nuestra Señora de Las Caldas, edificat a finals del segle XVII.

Riocorvo, petita població declarada bé d'interès cultural pel seu conjunt històric i de les seves cases blasonades datades en els segles XVII i XVIII.

Tot seguint l'itinerari previst enfilem per carreteres comarcals creuant petites poblacions fins Puente de San Miguel, passem per sota l'autovia, per un túnel i en poc més d'una hora ja albirem Santillana del Mar.

Sense entrar a la població, i seguint recomanacions de vilatans, fem parada i fonda.

La tarda, recorregut per Santillana del Mar, carrers empedrats, visita exterior de la col·legiata de Santa Juliana (està tancada, no hi podem entrar), merescut descans amb gelat inclòs mentre esperem l'hora de l'autocar Alsa que ens portarà a Santander. No podíem esperar millor recompensa, bon sopar de comiat. Demà tornem a casa.

Albert, Francesc, Jimmy, Jordi, Lluís, Pere, Rafel, Ramón, Robert, Ricard, Tomàs, un any més, gràcies per ser-hi. Agraïment especial a en Lluís per la crònica manllevada.